

► Helmi-opas vastuulliseen maaseutumatkailuun

Sanna Hiltunen

Sanna Hiltunen ► Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry ► 12.2.2019

Sisältö

MIKSI HELMI-OPAS ON TEHTY?	2
MITÄ ON VASTUULLISUUS? MIKSI SE ON TÄRKEÄÄ?	2
MITÄ TARKOITTA MAASEUTUMATKAILU HELMESSÄ?	4
NÄIN HELMI-PROSESSI ETENEE YRITYKSESSÄSI	5
VASTUULLISUUDEN TASOT HELMESSÄ	6
MATKAILUYRITYKSEN VIESTINTÄKEINOT JA -KANAVAT	7
MATKAILUYRITYKSEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	9
MATKAILUPALVELUIDEN TARJOAMINEN	12
MAJOITUSPALVELUT	13
RAVINTOLAPALVELUT	16
JUHLA- JA KOKOUSPALVELUT	19
MUU OHJELMA	21
TUOTEMYYNNTI	23
SELVITÄ YRITYKSESI NYKYTILANNETTA	24
YRITYKSEN OMA HELMI-LUPAUS	25
SANNAN HELMI-HAASTE VASTUULLISEEN VUOTEEN	26

Helmi-opas vastuulliseen maaseutumatka iluun

Sanna Hiltunen

Miksi Helmi-opas on tehty?

Helmi on maaseutumatkailuyrittäjän vastuullinen toimintatapa.

Suomessa suurin matkailun volyymi tulee kotimaan matkailusta, jossa maaseutumatkailu muodostaa tärkeän osan tarjontaa. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymisiä tilastotiin Suomen majoitusliikkeissä 2018 marraskuussa 435 000 (kasvua 0,4 % ed. vuoden marraskuuhun) kun taas kotimaisia majoittujia kirjattiin yli miljoona (kasvua 2,0 % ed. vuoden marraskuuhun). Kaikkiaan Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin lähes 1,5 miljoonaa yöpymisvuorokautta marraskuussa 2018.

(Suomen virallinen tilasto (SVT):

Majoitustilasto [verkköjulkaisu] Tilastokeskus 31.1.2019)

Helmen ja Helmi-yrittäjyyden on tarkoitus ilmentää laadukasta ja luonnon kanssa sopusoinnussa olevaa matkailuyrittäjyyttä ja toimintatapaa, jossa kannustetaan omaksumaan kannattavampia toimintatapoja ja muodostamaan verkostoa muiden maaseutumatkailuyrittäjien kanssa. Helmi antaa yrittäjälle eväitä, kuinka hyödyntää omaa vastuullista toimintaansa omassa markkinoinnissaan.

Helmi-opas on tehty avuksi vastuulliseen maaseutumatkailuun erityisesti yrittäjälle. Oppaan sisältö perustuu matkailun, ruoan, maiseman ja luontoasiantuntijoiden sekä matkailuyritysten kanssa yhdessä työstytyihin asioihin.

Helmeä eli maaseutumatkailun vastuullista toimintatapaa on ollut kehittämässä seuraavat tahot: Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Pro Agria ry/ Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset. Business Finland /

VisitFinland, Ellare, Feel the Nature, Fiskars Village, Haaga-Helia amk, Hanigo Oy, Havsö, HelsinkiEast ry, Herrankukkaro, Ilolan Matkailu, Iloranta, Itä-Suomen yliopisto, Kaakkois-Suomen amk, Lahden amk, Laurea amk, Lehmonkärki, Liekoranta, Lohjan kaupunki, Lomalaidun ry, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, Nordic Marketing GmbH, Paraisten kaupunki, Perho Liiketalousopisto, Retkipaikka, Tahko Chalet, TAK Oy, ToolBox -travel marketing & consulting, Turku Science Park, Ullis Experience, Uudenmaan seuramatkat, Vanajanlinna ja Viherympäristöliitto ry.

Mitä on vastuullisuus? Miksi se on tärkeää?

Vastuullisuutta on halu toimia paremmin ja tehokkaammin, kuitenkin eettisyyttä ja moraalialueita unohtamatta. Se ei ole mitään erillinen toiminto, vaan tapa toimia. Yksinkertaistaen tunne vastuusi itseäsi, perhettäsi, yritystäsi, asiakkaitasi, yhteisöäsi ja ympäristöäsi kohtaan ja paranna toimintaasi – vastuullisuutta.

Vastuullisuuden kolme ulottuvuutta Helmessä ovat PAIKALLINEN VAIKUTTAVUUS, YMPÄRISTÖ-VASTUULLISUUS ja VIESTINTÄ VASTUULLISUUDESTA YRITYKSISSÄ.

Selvitä ensin itsellesi **MIKSI** haluat toimia vastuullisesti, sen jälkeen ymmärrät ja löydät keinoja, **MITEN** toteutat vastuullisuutta käytännössä. Vastuullisuus täytyy tietää ja sisäistää itse ja haluta sitä!

Maaseutumatkailuyritykset Suomessa usein toimivatkin vastuullisesti kestävä kehityksen periaatteiden mukaan, mutta eivät osaa tarpeeksi kertoa siitä ja hyödyntää sitä osana markkinointiviestintäänsä. Joten muista viestiä vastuullisuudestasi! Pyri siihen, että toimintasi on mahdollisimman läpinäkyvä asiakkaallesi ja yhteistyökumppanillesi.

MIKSI VASTUULLISUUS?

- Vastuullinen toiminta, kestävä kehitys ja niiden hyödyntäminen myös markkinoinnissa on maaseutumatkailuyrityksille nyt ja vielä enemmän tulevaisuudessa kilpailuetu.
- Matkailupalveluita tarjoavien yritysten yhteistyökumppanit ja asiakkaat vaativat vastuullisuutta.
- Jatkossa pieni (maaseutu)matkailuyritys, joka ei pysty osoittamaan, että toimii vastuullisesti, ei ole varteenotettava yhteistyökumppani.
- Vastuullisesti toimiminen tuottaa säästöjä matkailuyritykselle mm. energian, veden ja jätemaksujen säästöjen muodossa.
- Kestävästi vastuullisesti toimivilla kohteilla ja yrityksillä on tutkimusten mukaan parempi asiakastyytyväisyys ja niiden laatu koetaan korkeammaksi
- Suomen maaseutumatkailuyrityksillä ei ole pääsääntöisesti käytössään mitään dokumentoitua kestävän kehityksen, vastuullisuuden tai ympäristöjärjestelmää tai tapaa.
- Maaseutumatkailuyritykset eivät pääsääntöisesti hyödynnä markkinointiviestinnässään vastuullista toimintaansa tarpeeksi.
- Yrityksen viestinnän suurimmat sudenkuopat ovat jo yleensä ennen asiakkaan matkaa – yrityksen markkinaviesti ei tavoita asiakasta ollenkaan, viesti on puutteellista, virheellistä tai vanhentunutta.

Top 5 perustelua asiakkaan ympäristöystävälliselle valinnalle

- 52 % Halu vähentää oman matkansa ympäristövaikutusta
- 36 % Halu tukea paikallisuutta
- 31 % Halu huolehtia lähialueesta
- 30 % Halu nauttia lähi- tai luomuruokaa
- 24 % Halu saada uusia kokemuksia ja seurata trendejä

(Booking.com Sustainable Travel Report 2017)

Vastuullisuuden merkitys ja ympäristötietoisuus kasvaa koko ajan. Vastuulliset yhteistyökumppanit ja toiminta on tätä päivää.

ASIAKKAAT haluavat vastuullisuutta | maksaa vastuullisuudesta | osallistua vastuullisuuteen.

- 46 % matkailijoista pitää itseään vastuullisina matkailijoina.
- 65% asiakkaista haluaa valita ensi kerralla ympäristöystävällisen majoituksen niistä 34 %:sta, jotka todellisuudessa edellisenä vuonna yöpyivät ympäristöystävällisessä majoituksessa.
- 68% asiakkaista valitsee mieluiten ympäristöystävällisen majoituksen

Ennuste vuodelle 2019:

- Milleniaalit ja z-sukupolvi etsivät kestäviä kokemuksia matkakohteissa, ja majoitustoimittajat puolestaan pyrkivät vähentämään muovin käyttöä ja lisäämään uskottavuuttaan kestävästi toimijana.
- Yllättävän suuri enemmistö (86 %) sanoo, että he ovat halukkaita käyttämään jonkin verran aikaa sellaiseen aktiviteettiin, joka korjaa heidän viipymänsä ympäristövaikutusta, ja jopa kolmannes (37 %) on halukas keräämään muovia ja roskaa rannalta tai muista turistikohteista

(Booking.com Sustainable Travel Report 2017)

Mitä tarkoittaa maaseutumatkailu Helmessä?

Helmi-yrittäjyys

Maaseutumatkailu perustuu maaseudun luontaisiin edellytyksiin ja voimavaroihin. Helmi-yrittäjyyden perusteet:

1. Matkailualan yritys
2. Sisältää maaseutumatkailun ja maatilamatkailun
3. Toiminta perustuu ”maaseudun luontaisiin edellytyksiin ja voimavaroihin” eli luontoon, maisemaan, paikalliseen kulttuuriin, ihmiseen
4. Toimintaympäristö maalla, maaseutumaisessa tai luonnonympäristössä, ja toiminnassa hyödynnetään esimerkiksi toimivaa/entistä maatilaa, perinteisiä rakennelmia, mökkejä
5. Yksityinen (perhe)yritys
6. Mikro- tai pienyrittäjä

Huomattakoon, jos yritys itse kokee olevansa maaseutumatkailuyritys, se varmaan silloin on maaseutumatkailuyritys.

Perusasiat on oltava kunnossa – siitä syntyy laatua

Helmi-yrityksen toiminnan yleiset laatukriteerit:

- Maaseutumatkailun **asiakaspalvelu** on persoonallista ja aitoa, asiakas kohdataan rehdisti ja häntä kuunnellaan.
- Palvelun **laadun määrittelee asiakas**. Palaute on nähtävillä ja yritys myös reagoi saamaansa palautteeseen.

- Yrityksellä on **myynnissä palvelutuotteita**, ei pelkkiä mahdollisuuksia – eli kuvaus hintatietoineen tai hintaesimerkkeineen ja tieto mistä palvelun voi ostaa. Sellaisenaan.
- Perusviestinnässä asiakkaalle **ostamisen kannalta olennainen tieto on kunnossa**: yrityksen toimintamalli – asiakkaalle ostamisen kannalta olennainen tieto (sijainti, yhteystiedot, yhteydenpito asiakkaaseen, vahvistukset, maksu- ja peruutusehdot – kuva yrityksen julkisivusta ja/tai sisäänkäynnistä sekä sanallinen kuvaus yrityksestä
- **Toimintaympäristö** – visuaaliset ja aistilliset elementit, siisteys ja puhtaus, työpukeutuminen, teema pitää kautta linjan

Helmi-yrittäjyyden edellytys siis on laadukas toiminta:

1. maaseudulla toimiva pieni matkailuyritys

2. palvelun laatuun, viestintään ja ympäristöön liittyvät perusasiat kunnossa

KUINKA HELMESSÄ EDETÄÄN?

1 OLET PIENI
MATKAILUYRITYS
MAALLA?

2 Varmista, että matkailutoiminnan
peruslaatu on kunnossa:
palvelun laatu, ympäristön laatu ja
visuaalisuus, viestintä ja jakelukanavat.

3 Haluat toimia vastuullisesti eli: edistät
paikallista kulttuuria, toimit ympäristöä
säästävästi, viestit vastuullisesti
vastuullisesta toiminnastasi.
Hyödynnät Helmen ohjeistuksia.

4 SAITKO KULTAA, HOPEAA
VAI PRONSSIA

– vai jäitkö vielä kalkkiviivoille?

5 Päätät, mitä haluat muuttaa.
Hyödynnät Helmi-oppaan käytännöllisiä
ja vastuullisen tarjonnan esimerkkejä
matkailutoiminnassasi.

Vastuullisuuden tasot Helmessä

Vastuullisesti toimiva maaseutumatkailuyritys on yksinkertaisesti Helmi-yritys. Yritys voi halutessaan peilata omaa kehitystään kolmeen eri Helmi-tasoon – kulta, hopea ja pronssi. Nämä kaikille tutut mitalisijat on otettu käyttöön, koska ne kuvaavat voittamista ja hyvää kehitystä. Helmi ei ole virallinen luokittelutapa.

PRONSSI – HYVÄ PERUSTASO

Yritys tiedostaa vastuullisuuden merkityksen ja pyrkii toimimaan vastuullisesti. Kaikki asiat eivät ole vielä kunnossa, mutta suunta on oikea. Yritys sitoutuu Helmen kriteereihin.

Paikallinen vaikuttavuus:

Yritys hyödyntää paikallisuutta ja pystyy todentamaan sen.

Ympäristövastuullisuus:

Yritys vähentää energian ja veden kulutusta ja jätteiden kertymistä. Yrityksellä on suunnitelma vähentämiselle. Yritys seuraa energian kulutusta ja jätteiden kertymistä ja pitää niistä kirjaa.

Viestintä vastuullisuudesta yrityksessä:

Yritys tekee oman Helmi-vastuullisuuslupauksen, sitoutuu siihen ja pitää sitä esillä toimitiloissaan.

HOPEA – KIITETTÄVÄ TASO

Yritys on sisäistänyt vastuullisen toimintatavan ja tietää miten toimitaan vastuullisesti. Yrityksellä on joitain kehityskohteita, joihin on suunnitelmat.

Paikallinen vaikuttavuus:

Yritys hyödyntää paikallisuutta paljon ja pystyy todentamaan sen.

Ympäristövastuullisuus:

Yritys vähentää energian ja veden kulutusta ja jätteiden kertymistä. Yrityksellä on suunnitelma vähentämiselle. Yritys seuraa energian kulutusta ja jätteiden kertymistä ja pitää niistä kirjaa. Yritys edistää luontopohjaisten ratkaisujen käyttöä sekä kiertotaloutta. Yritys säästää aktiivisesti puhdasta vettä ja valitsee kierrätettäviä materiaaleja. Yritys suunnittelee kunnossapito- ja rakennustyönsä huolellisesti vähentäen jätteen määrää.

Viestintä vastuullisuudesta yrityksessä:

Yritys tekee oman Helmi-vastuullisuuslupauksen, sitoutuu siihen ja pitää sitä esillä toimitiloissaan. Yrittäjä ja yrityksen henkilökunta osaavat kuvata, **miten** vastuullisuus toteutuu yrityksessä.

KULTA – ERINOMAINEN TASO

Yrityksen toiminta on läpinäkyvää – vastuullinen tapa on se ainoa toimintatapa. Yritys tietää, miksi toimii, miten toimii. Yrityksellä on vain muutama vastuullisuuden kehityskohde.

Paikallinen vaikuttavuus:

Yritys hyödyntää paikallisuutta paljon ja pystyy todentamaan sen. Yritys on aktiivinen vaikuttaja yhteisössä ja osallistaa yhteisöä ja asiakkaita vastuulliseen toimintaan.

Ympäristövastuullisuus:

Yritys vähentää energian ja veden kulutusta ja jätteiden kertymistä. Yrityksellä on suunnitelma vähentämiselle. Yritys seuraa energian kulutusta ja jätteiden kertymistä ja pitää niistä kirjaa. Yritys edistää luontopohjaisten ratkaisujen käyttöä sekä kiertotaloutta. Yritys säästää aktiivisesti puhdasta vettä ja valitsee kierrätettäviä materiaaleja. Yritys suunnittelee kunnossapito- ja rakennustyönsä huolellisesti vähentäen jätteen määrää. Yritys tarjoaa vastuullisuuteen osallistavia tai ennallistavia toimia ja tapahtumia myös asiakkaalle (esim. osallistuminen turpeen, metsän ennallistamiseen, tms. paikallisuutta tai kestäviä valintoja tukevaa toimintaa).

Viestintä vastuullisuudesta yrityksessä:

Yritys tekee oman Helmi-vastuullisuuslupauksen, sitoutuu siihen ja pitää sitä esillä toimitiloissaan. Yrittäjä ja yrityksen henkilökunta osaavat kuvata, **miten** vastuullisuus toteutuu yrityksessä. Se **miksi** yritys on vastuullinen, tulee esiin kaikessa yrityksen viestinnässä, viestintämateriaalissa ja toiminnassa (läpinäkyvyys). Yritys osaa perustella kaikki valintansa ja ratkaisunsa.

PAIKALLINEN VAIKUTTAVUUS = PAIKALLISUUDEN RAJAT HELMESSÄ

- Suomi, suuralue, paikkakunta, naapurusto, oma suku
- Yhteisö, osallistuminen, hyödyntäminen, kulttuuri
- Hyödynnetään: Paikallisia resursseja (osaaminen, työvoima)
 - | Alueen tapahtumat | Kulttuuriperintöä ja tapoja
 - | Ominaispiirteitä | Tuotteita (käsiyöt) | Raaka-aineita

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS HELMESSÄ

- Ekologisuus (resursseja säästävät prosessit)
- Huom! Yritys pyrkii tuottamaan mahdollisimman paljon ohjelmalveluita ”omilla lihaksilla”. Moottoroituja ohjelmalveluita ei suljeta kuitenkaan pois, vaan pyritään valitsemaan ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja. (Lähestymistapa Helmessä mieluummin kannustava ja sallivampi kuin torjuva ja ohjelmasta poissulkeva.)
- Yritys tarjoaa asiakkaalle ympäristöystävällisiä ohjelmia, valitsee ekologiset välineet (sähkömoottorit, vähäpäästöiset, pieni kulutus jne.) toteutukseen.
- Moottoroidut kulkuneuvot ensisijaisesti siirtymisiin

VIESTINTÄ VASTUULLISUUDESTA YRITYKSISSÄ HELMESSÄ

Maaseutumatkailuyrityksille voisi olla yksi vaihtoehto ottaa käyttöön yhtenäisyyttä ja keskinäistä verkostoa luova esim. Helmi- tai jokin muu merkki, josta verkossa suora linkki kriteereihin.

Huomaa, että (ainakaan tässä vaiheessa) Helmi ei ole virallinen luokittelu.

Matkailuyrityksen viestintäkeinot ja -kanavat

Yrityksen viestinnän suurimmat sudenkuopat ovat jo yleensä ennen asiakkaan matkaa:

- Yrityksen markkinaviesti ei tavoita asiakasta ollenkaan.
- Viestinnän sisältö on puutteellista.
- Annettu tieto on virheellistä.
- Tieto on vanhentunutta.
- Tietoa ei ole saatavilla asiakkaan ymmärtämillä kielillä.
- Tietoa ei ole **saatavilla ollenkaan**.

Voi vain arvailla kuinka paljon asiakkaita yritys voisi saada enemmän, jos

- Viestitään **vastuullisesti** niin että asiakas ymmärtää
- Viestitään **vastuullisesta toiminnasta** niin että asiakas kiinnostuu ja haluaa

Asiakkaan tavoitettava viestintä on myös vastuullisuutta

Vastuullista viestintää on vastuullisten viestintäkeinojen käyttö oikeissa kanavissa oikealla tavalla!

Toisin sanoen

- Viesti selkeästi, anna tarpeeksi tietoa ja sellaista tietoa mitä asiakas tarvitsee
- Käytä kestäviä viestintävälineitä (ts. digitaaliset viestintävälineet ja -kanavat)
- Missä asiakkaasi on? Sieltä asiakkaan pitää löytää myös sinun viestisi! Huolehdi siitä.
- Ole ajoissa viestisi kanssa.

Ohjeita digitaaliseen viestintään ja löydettävyyteen

DIGITAALINEN LÖYDETTÄVYYS OLTAVA vähintään perustasolla

- Asiakas hakee tietoa verkosta. → Yrityksen tietoa on siis löydettävä.
- Asiakas vertailee hintoja ja tietoja verkossa. → Yrityksen hinta- ja palvelutiedot on myös löydettävä.
- Asiakas ottaa yhteyttä verkossa. → Yritykseen tulee olla löydettävissä digitaalinen ja toimiva yhteydenottotapa.
- Asiakas ostaa verkossa ja verkosta. → Jos yritys ei hyödynnä omaa tai toisen tahon verkkokauppaa omassa myynnissään, niin asiakkaan tulee löytää selkeää tietoa siitä, mistä ja miten yrityksen palvelun voi ostaa.
- Asiakas vertailee muiden kokemuksia verkossa. → Yritys ei voi lakaista mitään asioita maton alle, joten kaikki tieto ja kuvat kannattaa esittää rehellisesti ja totuudenmukaisesti.

ASIAKAS KIINNITTÄÄ SIIS HUOMIOTA

- tietojen löytymiseen (SEO, linkit)
- visuaalisuuteen ja toiminnallisuuteen (sisältö, kuvat, responsiivisuus)
- nopeuteen (vastausnopeus, sivujen latausnopeus)
- helppouteen (tietojen löytymisen helppous, ostamisen helppous)

VIESTINTÄ – PRONSSI

- Tiedot yrityksen palveluista, hinnoista ja yhteystiedot on löydettävä helposti verkosta, joko yrityksen omalla nettisivulla tai jossain muussa portaalissa (esim. kunnan matkailutoimiston nettisivut)
- Yritykseen tulee saada yhteyttä verkossa esim. lomakkeen tai sähköpostin välityksellä
- Yrityksen tulee varmistaa, että yhteydenotto onnistuu (esim. sähköpostilaatikko ei saa olla täynnä)
- Yhteydenottoihin tulee vastata säännöllisin väliajoin (esim. kerran päivässä) ja tämä tulee myös kertoa asiakkaalle

OLE VERKOSSA LÄSNÄ!

→ **PALVELUT, HINNAT, YHTEYSTIEDOT**
| **YHTEYDENOTON HELPPOUS** |
ASIAKKAALLE VASTAAMINEN

VIESTINTÄ – HOPEA

- Yritys päivittää tietojään ja sisältöjään omatoimisesti ja aktiivisesti joko portaalissa tai omilla sivuillaan tai sosiaalisessa mediassa
- Yrityksellä on nimetty vastuhenkilö /-henkilöitä sisällön päivityksiin
- Yrityksen sisällöt ovat kiinnostavia, autenttisia, totuudenmukaisia, ajantasaisia ja yrityksen profiilia kuvaavia korostaen

yrityksen erityispiirteitä kuvaavia avainsanoja.

- Yritys seuraa aktiivisesti asiakkaiden tuloväylää myös digitaalisuuden osalta sekä kerää palautetta siitä diginäkyvyyden parantamiseksi.
- Yrityksen tuotteita voi varata verkosta sähköpostin tai lomakkeen avulla.

AKTIIVISTA PÄIVITTÄMISTÄ!

→ **TIETOJEN PÄIVITYS** |
AJANTASAISTA TIETOA |
DIGIVÄYLIEN SEURAAMINEN |
ASIAKAS VOI VARATA
VERKOSTA

VIESTINTÄ – KULTA

- Yrityksellä on omat laadukkaat kotisivut.
 - Kotisivut sisältävät yrityksen yhteystiedot ja ajo-ohjeet sekä tuotteet, palvelut ja näiden hintatiedot. Lisäksi monipuoliset kuvat yrityksestä sekä autenttiset ja kiinnostavat tekstit ja esittelyt ovat suotavia.
- Yrityksen kotisivut ovat hakukoneoptimoidut, responsiiviset ja toimivat eri selaimilla nopeasti.
- Yritys seuraa kotisivujensa analytiikkaa aktiivisesti sen tuloksia digitaalisuuden kehittämistyössä hyödyntäen.
- Yrityksen tuotteita voi ostaa verkosta joko oman verkkokaupan tai Jhokun, Booking.comin tms. palveluntarjoajan kautta.

AKTIIVISTA KEHITYSTYÖTÄ VERKOSSA!

→ **OMAT KOTISIVUT** |
MONIPUOLISUUS | **SEO** |
RESPONSIIVISUUS |
VERKKOKAUPPA

Matkailuyrityksen toimintaympäristö

Matkailuyrityksen toimintaympäristö on jaettavissa kolmeen osa-alueeseen:

1. Ulkoasu ja yleisilme

2. Toiminnallisuus ja turvallisuus, esteettömyys

3. Vastuullisuus ja kestävyys → *Toimenpiteet valitaan Viherympäristöliiton Kestävän ympäristörakentamisen (KESY) periaateohjeistuksesta jonka toimenpidetekoonaisuudet ovat |Vesi | Maaperä, kasvillisuus | Raaka-aineet | Hyvinvointi | Energia |*

ASIAKAS KIINNITTÄÄ SIIS HUOMIOTA

- yleiseen siisteyteen
- hoidon tasoon
- materiaalien kuntoon
- valittuihin kalusteisiin ja materiaaleihin

YMPÄRISTÖ – PRONSSI

Matkailuyrityksen toimintaympäristön yleiset kriteerit

- Yritys löytyy hakusivuilta internetistä. Perustiedot (yhteistiedot ja osoitteet), julkisivun ja/tai sisäänkäynnin kuva sekä yrityksen kuvaus löytyvät helposti joko kotisivuilta, sosiaalisen median palveluista tai matkasivustolta.
- Yritys toimii ympäristövastuullisesti ja suojelee Suomen luontoa
- Yritys on tuotteistanut ja hinnoitellut palvelunsa

Ulkoasu, yleisilme (kriittiset, visuaaliset pisteet)

Sisääntulo, portit

Toimintojen reuna-alueet, rajaaminen

- Yleisilme on siisti
- Reuna-alueet hahmottuvat ja rajaukset hahmottuvat ja niitä huolletaan

Toiminnallisuus ja turvallisuus, esteettömyys (toimintojen jäsentäminen)

Tarpeiden mukaisuus

Hoidettavuus

- Toiminnot on suunniteltu ja järjestelty tarpeiden mukaisesti
- Kokonaisuus huomioi turvallisuusvaatimukset
- Kokonaisuus huomioi esteettömyyden vaatimukset

Vain muutamia (1–4) kehityskohteita

Vastuullisuus ja kestävyys (materiaalivalinnat)

(valitaan 2 KESY:n * toimenpidettä)

Käytetyt materiaalit muodostavat harkitun kokonaisuuden, yrityksen toiminta-ajatusta tukien

YMPÄRISTÖ – HOPEA

Matkailuyrityksen toimintaympäristön yleiset kriteerit

- Yritys edistää luontopohjaisten ratkaisujen käyttöä sekä kiertotaloutta
- Yritys säästää aktiivisesti puhdasta vettä ja valitsee kierrätettäviä materiaaleja
- Yritys suunnittelee kunnossapito- ja rakennustyönsä huolellisesti vähentäen jätteen määrää.

Ulkoasu, yleisilme (kriittiset, visuaaliset pisteet)

- Sisääntulo, portit
- Toimintojen reuna-alueet, rajaaminen
- Yleisilme on siisti ja huoliteltu

Reuna-alueet hahmottuvat ja rajaukset hahmottuvat ja niitä huolletaan

Toiminnallisuus ja turvallisuus, esteettömyys (toimintojen jäsentäminen)

- Tarpeiden mukaisuus
- Hoidettavuus
 - Toiminnot on suunniteltu ja järjestelty tarpeiden mukaisesti, kokonaisuus on tasapainoinen
 - Kokonaisuus huomioi turvallisuusvaatimukset
 - Kokonaisuus huomioi esteettömyyden vaatimukset

Vain muutamia (1–2) kehityskohteita

Vastuullisuus ja kestävyys (materiaalivalinnat)

(valitaan 3 KESY:n * toimenpidettä)

Käytetyt materiaalit muodostavat harkitun kokonaisuuden, yrityksen toiminta-ajatusta tukien

YMPÄRISTÖ – KULTA

Matkailuyrityksen toimintaympäristön yleiset kriteerit

- Yritys toimii ekotehokkaasti. Edistään ekosysteemipalvelujen toimintaa, pitäen huolta maaperän hyvinvoinnista ja hyödyntäen paikalla olevia biotooppeja, kasvillisuutta, maa-aineksia, materiaaleja ja rakenteita.
- Yritys vaalii suomalaista kulttuuriympäristöä ja huomioi kohteen luontaisen kehittymisen
- Yrityksen palvelut edistävät käyttäjien hyvinvointia, osallisuutta ja luontosuhdetta
Yrityksellä on omat kotisivut. Kotisivut sisältävät yrityksen tiedot, laajan kuvapankin, esittelyn yrittäjistä, historiaa sekä tuotteet ja hinnoittelun.

Ulkoasu, yleisilme (kriittiset, visuaaliset pisteet)

- Sisäntulo, portit
- Toimintojen reuna-alueet, rajaaminen
 - Yleisilme on siisti, huoliteltu ja moitteeton
 - Reuna-alueet hahmottuvat ja rajaukset hahmottuvat ja niitä huolletaan suunnitellusti ja resurssitehokkaasti

Vastuullisuus kuvastuu yleisilmeessä

Toiminnallisuus ja turvallisuus, esteettömyys

(toimintojen jäsentäminen)

- Tarpeiden mukaisuus
- Hoidettavuus
- Toiminnot on suunniteltu ja järjestelty tarpeiden mukaisesti, visuaalinen kokonaisuus on korkeatasoinen
- Kokonaisuus huomioi turvallisuusvaatimukset, visuaalisuus on huomioitu myös turvallisuus ratkaisuisa
- Kokonaisuus huomioi esteettömyyden vaatimukset, visuaalisuus on huomioitu myös esteettömyys ratkaisuisa

Ei kehityskohteita

Kulta: Vastuullisuus ja kestävyys

(materiaalivalinnat)

(valitaan 4 KESY:n * toimenpidettä)

- Käytetyt materiaalit muodostavat korkeatasoisen, harkitun kokonaisuuden, yrityksen toiminta-ajatusta tukien
Materiaalivalinnat kuvaavat korkeaa vastuullisuustavoitetta eikä ulkoasun visuaalisuudesta suhteessa kokonaisuuteen eikä huollettavuudesta ole tingitty

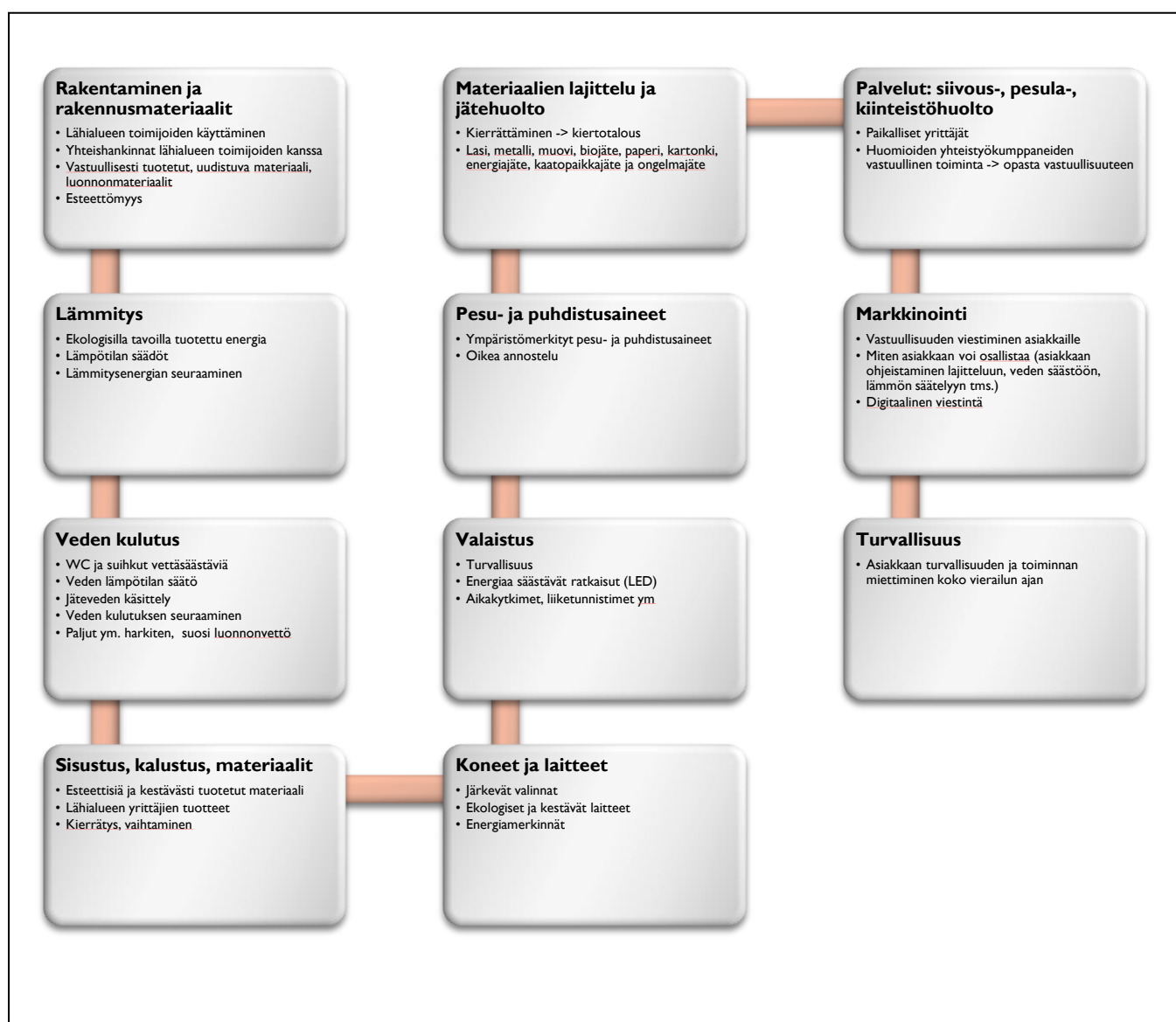

* KESY:n ohjeistukset:

1. VESI turvaa vesiekosysteemipalvelut. Ohjataan rakentamisen sijoittamista siten, että vesiekosysteemien toiminta turvataan. Lisäksi tavoitteena vesiekosysteemien kunnostus, hulevesien hallinta sekä vedenkulutuksen vähentäminen.
2. MAAPERÄ JA KASVILLISUUDEN kriteerit edistävät terveen maaperän ja kasvillisuuden säilyttämistä, maaperän kunnostusta ja hoitoa.
3. KÄYTETTÄVIEN RAAKA-AINEIDEN, MATERIAALIEN JA TUOTTEIDEN TUOTANTOON, valintaan ja kierrätykseen liittyvät kriteerit kannustavat materiaalitehokkuuteen, raaka-aineden vastuulliseen käyttöön sekä ekologisesti kestävästä materiaaleja taimituotannon tukemiseen.
4. IHMISTEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ käsittelevät kriteerit liittyvät erityisesti sosiaaliseen kestävyys.
5. ENERGIASÄÄSTÖN, ILMANLAADUN JA YMPÄRISTÖN SUOJELEMISEEN liittyvät kriteerit keskittyvät erilaisten päästöjen vähentämiseen. Tavoitteena on vähentää kasvihuonepäästöjä, elinympäristöjen tuhoutumista ja negatiivisia vaikutuksia ihmisten ja eliöiden terveyteen

Matkailupalveluiden tarjoaminen

Helmessä matkailupalvelut jaotellaan seuraavasti: majoituspalvelut, ravintolapalvelut, juhla- ja kokouspalvelut, muu ohjelma ja tuotemyynti.

Majoituspalvelut

Maaseutumatkailussa luokittelu yleisimmästä vaatimattomimpaan majoitusmuotoon

5. Huvila /mökki
4. Huoneisto
3. Huone
2. Aitta
1. Piharakennus

Huom! Sähkötön aitta, puucee, saari ilman sähköä ja vettä tms. myydään kategoriassa elämyspalvelu, ei niinkään majoituksena.

MAJOITUSTA

Helmi-ohjeita majoitustoimintaan

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Matka-paketti	- Tietää, että matkapaketteja säätelee asetus	- Tunnistaa mikä on matkapaketti. - https://matkapakettiapuri.fi/ Ks. Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivut	- Osa rakentaa matkapaketin	- Tarjoaa itse matkapaketteja
Varaaminen	- Selkeä tuotekortti - Vastaus 24 h	- Vahvistus- ja peruutusehdot	- Verkkokalenteri	- Verkkokauppa
Viestintä	- Asiakkaalle kaikki olennainen tieto	- Helppo ilmoittaa tulo-, lähtö- ja aamiais aika	- Digitaalinen, vähentää jätettä	- Sähköinen viestintä ja laskutus, vähentää jätettä
Henkilöstö, henkilökunnan koulutus	- Tietää toiminnan peruseriaatteet	- Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakunnan asukkaita - Pehdytysuunnitelma ja - materiaali uusille työntekijöille, ymmärtävät mitä vastuullinen toiminta yrityksessä tarkoittaa - Noudatetaan työlaainsäädäntöä - Huolehditaan henkilökunnan työturvallisuudesta ja - hyvinvoinnista	- Uudet työntekijät perehdytetään vastuullisuuteen ympäristönäkökulmasta - Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miten yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijät saavat mahdollisuuden kouluttautua - Henkilökunta opastaa asiakkaita kestäviin vaihtoehtoihin	- Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miksi yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijöiden säännöllinen ympäristökoulutus - Työntekijät ovat sisäistäneet vastuullisen toimintatavan
Opasteet ja ohjeistukset asiakkaalle	- Välttämätön ja tarkoituksenmukainen opastus asiakkaalle olemassa	- Suositaan pysyviä opasteita - Vältetään kertakäyttöisiä opasteita ja ylimääräisiä paperitulosteita - Eri kielillä, selkeys - Ohjeistus lämmönsäädöstä, saunasta tms. laitteiden oikeasta käytöstä - Ohjeistus lajittelusta	- Käytössä tarvittaessa vähän energiaa käyttävät digitaaliset infonäytöt	-

Kiinnitä huomiota	Laatu/ perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Majoitus-tilojen lämpötila	<ul style="list-style-type: none"> - 20-22 astetta, patteri, tuuletin - Asiakkaiden sijoittelu, jälkilämmön hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Huoneiden lämpötilojen säätämismahdollisuus (optimointi). Säädetty korkeintaan 22 asteeseen - Lämmitys varaustilanteen mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Huoneiden lämpötilojen säätämismahdollisuus (optimointi). Säädetty korkeintaan 21 asteeseen - Huoneen lämpötila asiakkaan on säädettävissä - Ohjeistus asiakkaalle lämmönsäästöstä - Varaava takka tms. lämmön lähde. - Sähkönä ekosähkö 	<ul style="list-style-type: none"> - Huoneiden lämpötilojen säätämismahdollisuus (optimointi). Säädetty korkeintaan 20 asteeseen - Ilmastointilaitteiden oikeaoppinen käyttö- - Energiatehokas lämmitys (esim. lämpöpumppu, maalämpö, aurinkopaneeli)
Valaistus majoitus-tiloissa	<ul style="list-style-type: none"> - Riittävä 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli puolet valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+, tai A++ - energialuokat). 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli 75 % valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+ ja A++ - energialuokat). - Suunnitelma automaattiseen valaistuksen käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki valaistus vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+ ja A++ - energialuokat). - Valaistus syttyy ja sammuu automaattisesti (liiketunnistimet, tms. järjestelyt)
Ikkunat	<ul style="list-style-type: none"> - Pimennettävissä, säännöllinen huolto 	<ul style="list-style-type: none"> - Tuplaikkuna 	<ul style="list-style-type: none"> - Ehjät rakenteet, tiiviit 	<ul style="list-style-type: none"> - Lämpötehoa
Saunat	<ul style="list-style-type: none"> - Sähkösaunan toiminta ja toimintaperiaatteet osataan. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ennakkovarauksesta, ei aina lämmin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Saunan kiukaiden lämpötilojen rajoittaminen ja ajastus - Suunnitelma energiaa säästävän kiukaan hankintaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Hiilineutraali kiuas - Energiaa säästävä kiuas
Vesi	<ul style="list-style-type: none"> - Korvataan pullovesi vesijohtovedellä. Jos käytetään pullovetä, käytetään kotimaisen tuottajan vettä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vedenpaineen laskeminen - Ehjät putket ja laitteet 	<ul style="list-style-type: none"> - Säästävät laitteet 	<ul style="list-style-type: none"> - Kylpyhuoneiden ja WC määrä / asiakkaat, esim. mökkikohtainen, ei huonekohtainen
WC ja kylpyhuone	<ul style="list-style-type: none"> - Mökkikohtainen - Majoitusyksikkökohtainen 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt kulutustavarat 	<ul style="list-style-type: none"> - Laiteratkaisut osa (vettä säästävä), ei turhia mukavuuksia kuten lattialämmitys 	<ul style="list-style-type: none"> - Laiteratkaisut kaikki (Harmaan veden käyttö)
Puucee	<ul style="list-style-type: none"> - Hajuton 	<ul style="list-style-type: none"> - Kompostoiva 	<ul style="list-style-type: none"> - Jäädäyttävä, polttava 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdollisesti vedetön ratkaisu myös sisälle
Jätehuolto	<ul style="list-style-type: none"> - Syntypaikkalajittelun kehittäminen (jakeet, riittävä kapasiteetti) 	<ul style="list-style-type: none"> - Bio, energia, - Ohjeistus asiakkaalle lajittelusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Paperi, kartonki, metalli, lasi - Materiaalia kertyy jätteeksi kohtuullisen vähän 	<ul style="list-style-type: none"> - Muovi, ongelmajäte - Materiaalia kertyy jätteeksi niukasti tai ei ollenkaan
Tekstiilit ja kalusteet	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukkaat ja pestävät 	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukkaat, helppoitoiset ja paloturvalliset tekstiilit - Suunnitelma paikallisten / vastuullisten tuotteiden käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Paikallisesti tuotetut tekstiilit ja kalusteet - Suunnitelma ympäristömerkityistä ja kierrätettävistä tekstiileistä ja kalusteista 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt ja kierrätettävät tekstiilit ja kalusteet

Kiinnitä huomiota	Laatu/ perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Hankinnat: kosmetiikka, tarvikkeet ja kulutus-tuotteet	- Laadukasta	- Ei kertakäyttötuotteita - Täyttöpakkauksia - Kierrätettäviä materiaaleja - Vältetään pulloveden tarjoilua - Tarjoilutuotteet mahdollisuuksien mukaan vastuullisesti ja paikallisesti/kotimaisesti tuotettua	- Ympäristömerkityt kemikaalit, kosmetiikka-, muut tuotteet	- Paikallisesti tuotetut kemikaalit, kosmetiikka-, muut tuotteet
Siivous	- Materiaalivalinnat: pestävyys	- Kuivasiivousmenetelmät, laitevalinnat	- Ympäristömerkityt kemikaalit	- Kotimaiset ympäristömerkityt kemikaalit
Sängyt	- Pitkäikäinen, materiaalia säästävä	- Ekologinen vaihtoehto	- Kotimainen	- Paikallinen
Liinavaatteet	- Saatavissa tai sis. palveluun	- Vaihto ja pesu per oleskelu (ei päivittäin)	- Pestään vain täysinä koneellisia. Paikallinen pesula	- Ekoaineet, ekologiset materiaalivalinnat - Ympäristömerkki?
Peitot ja tyynyt	- Laadukkaat, pestävät	- Paloturvalliset, hylkivä materiaali = harvempi pesuväli?	- Allergia- ja astmaliiton hyväksymät	- Hankinnat: ympäristömerkityt tekstiilit
Päästöt	- Ajoreittien suunnittelu. - Laitteiden korjaaminen ostamisen sijaan	- Tarkoituksenmukainen kalusto (kapasiteetti) (polttoaineet, päästöt)	- Polttoainetehokkaat kalustohankinnat (polttoaineet, päästöt)	- Vuokraus, lainaus, kaikkea ei hankita omaksi . Sähkökäyttöiset tms. laitteet käyttöön
Varustelu-taso	- Mikä on riittävä varustelu majoituksessa, tarvitaanko kaikkia laitteita?	- Polkupyörien, polku-/soutuveneiden, suksien... vuokraaminen / lainaaminen asiakkaille	- Ohjeistukset virtalaitteiden käyttöön (av, keittiö, valaistustarve)	- Resurssien kulutuksen seuranta ja suhteutus toiminnallisiin muuttujiin (esim. kWh/m2)
Aamiaispalvelut	- Monipuolinen, erityisruokavaliot huomioitu - Supistus kysynnän mukaan - Optimoidut toimituskerrat	- Paikallisia/kotimaisia ja sesonkiraaka-aineita vähintään 1/3 tuotteista. - Ei kertakäyttötuotteita - Tarjolla paikallista hanavettä (ei pullovetä). - Erityisruokavaliot huomioitu – majoittajilta selvitetty ennakoon.	- Kotimaisia ja sesonkiraaka-aineita vähintään puolet tarjoilusta. - Vähintään neljäsosa tarjoilusta kasvistuotteita.	- Kotimaisia ja sesonkiraaka-aineita vähintään 2/3 tarjoilusta. - Vähintään puolet tarjolla olevasta ruoasta kasvistuotteita . - Suosien sertifioituja tai paikallisia tuotteita.

Ravintolapalvelut

Maaseutumatkailussa ravitsemispalvelut voidaan jakaa

1. tilausravintolatoimintaan
2. aukioloaikoina toimivaan ravintolaan.

Palvelu on tarjolla eri tyyppisesti:

- Noutopöytäruokailut
- A la carte -ruokailut
- Kahvilatoiminta, esim. maaseutumatkailun yhteydessä on pieni kahvila pikkupurtavineen
- Catering-palvelu

Lisäksi huomioi mm.

- Teemaruokailut, juhlapyhät (tällaisia voi olla esim. äitienpäivä, vappulounas, rapujuhlat, peijaiset, isänpäivä, joululounas, jne. tai eri elämän vaiheeseen kuuluvat tilaisuudet kuten rippijuhlat, ylioppilasjuhlat, valmistujaiset, häät, hautajaiset jne.)
- Aamiaismajoitus, täysihoito

Huom! Ruokailu luonnossa ohjatusti tai omatoimiruokailu retkellä, retkievät tms. kuuluvat lähinnä muun ohjelman piiriin.

Helmi-ohjeita ravintolapalveluihin

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Matka-paketti	- Tietää, että matkapaketteja säätelee asetus.	- Tunnistaa mikä on matkapaketti. - https://matkapakettiapuri.fi / Ks. Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivut	- Osaa rakentaa matkapaketin	- Tarjoaa itse matkapaketteja
Henkilöstö, henkilökunnan koulutus	- Tietää toiminnan peruseriaatteet	- Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakunnan asukkaita - Perehdytysuunnitelma ja - materiaali uusille työntekijöille, ymmärtävät mitä vastuullinen toiminta yrityksessä tarkoittaa - Noudatetaan työlainsäädäntöä - Huolehditaan henkilökunnan työturvallisuudesta ja - hyvinvoinnista	- Uudet työntekijät perehdytetään vastuullisuuden ympäristönäkökulmasta - Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miten yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijät saavat mahdollisuuden kouluttautua - Henkilökunta opastaa asiakkaita kestäviin vaihtoehtoihin	- Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miksi yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijöiden säännöllinen ympäristökoulutus - Työntekijät ovat sisäistäneet vastuullisen toimintatavan
Opasteet ja ohjeistukset asiakkaalle	- Välttämätön ja tarkoituksenmukainen opastus asiakkaalle olemassa	- Suositaan pysyviä opasteita - Vältetään kertakäyttöisiä opasteita ja ylimääräisiä paperitilusteita - Eri kielillä, selkeys - Ohjeistukset selkeitä	- Käytössä tarvittaessa vähän energiaa käyttävät digitaaliset infonäytöt	-

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Koneiden ja laitteiden energiatehokkuus ja käytettävyys	<ul style="list-style-type: none"> - Laitteiden käyttöohjeet saatavilla - Käyttö ja huolto tehdään ohjeiden mukaan - Puhdistus tehdään asianmukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - Seurataan koneiden käyttämää energiaa - Valtaosa koneista ja laitteista on energialuokkaa A ja parempi - Tehtynä uudistamissuunnitelma energiatehokkaampiin koneisiin ja laitteisiin 	<ul style="list-style-type: none"> - Valtaosa koneista ja laitteista on energialuokkaa A+ ja parempi - Kaikki käytössä olevat laitteet ovat oikein mitoitettu toimintaan - Tehtynä suunnitelma energian käytön pienentämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Valtaosa koneista ja laitteista on energialuokkaa A++
Valaistus asiakas-tiloissa	<ul style="list-style-type: none"> - Riittävä 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli puolet asiakastilojen valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+, tai A++ -energialuokat). 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli 75 % asiakastilojen valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+ ja A++ -energialuokat). - Suunnitelma automaattiseen valaistuksen käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki valaistus vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuiksi (A, A+ ja A++ -energialuokat). - Valaistus syttyy ja sammuu automaattisesti (liiketunnistimet, tms. järjestelyt)
Tekstiilit ja kalusteet	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukkaat ja pestävät 	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukkaat, helppohoitoiset ja paloturvalliset tekstiilit - Suunnitelma paikallisten / vastuullisten tuotteiden käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Paikallisesti tuotetut tekstiilit ja kalusteet - Suunnitelma ympäristömerkityistä ja kierrätettävistä teksteileistä ja kalusteista 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt ja kierrätettävät tekstiilit ja kalusteet
Siivous	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalivalinnat: pestävyys 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuivasiivousmenetelmät, laitevalinnat 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt kemikaalit 	<ul style="list-style-type: none"> - Kotimaiset ympäristömerkityt kemikaalit
Tilat ja puhtaus	<ul style="list-style-type: none"> - Tilat ja kalusteet ovat siistit 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilat ja kalusteet ovat turvalliset, ehjät ja puhtaat 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilat ovat esteettömät - Käytössä on tilojen puhtaanapitosuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilat ja kalusteet tukevat liikeidea, ovat helppohoitoisia ja hankintana vastuullisia

Kiinnitä huomiota	Laatu/ perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Raaka-aineiden / käytävien tuotteiden valinta / ruoka-listojen suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> - Noudatetaan lainsäädäntöä ja huolehditaan tuoteturvallisuudesta (pakkausmerkinnät, omavalvonta, hygieniapassi, Oiva-merkintä...) - Kiinnitetään huomio tuotteiden kuljetukseen ja varastointiin 	<ul style="list-style-type: none"> - Huomioidaan ravitsemussuositukset (asiakkaalla on mahdollisuus syödä terveellistä ruokaa) - Valmiiden tuotteiden osalta hyödynnetään paikallisten yritysten tuotteita: hankitaan tuotteita paikallisilta toimijoilta huomioiden kuitenkin lainsäädännön vaatimukset (esim. Kasviksia paikalliselta puutarhalta, leipomotuotteita paikallisesta leipomosta, mutta huom. Esim. Lainsäädännön edellytykset kananmunien myynnin osalta) - Käytetään sesongin mukaisia raaka-aineita - Ravitsemishankinnoista sertifioituja tuotteita (kuten Bio, MSC, Fair Trade...) on vähintään neljäsosa. <p>Suositaan suomalaisia raaka-aineita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasviksista vähintään neljännes on kotimaista tai sesonkisatoa - Muna-, liha-, maito- ja viljatuotteista kotimaisilta tuottajilta tulee noin puolet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Suositaan kasvispainotteisia ruokia - Ravitsemishankinnoista sertifioituja tuotteita (kuten Bio, MSC, Fair Trade...) on vähintään puolet ellei vastuullisia kotimaisia - Kalojen käytössä huomioidaan kalojen vastuullinen käyttösuositus (esim. WWF:n Kalaopas) <p>Suositaan paikallisia ja suomalaisia raaka-aineita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasviksista vähintään puolet ovat kotimaista tai sesonkisatoa - Muna-, liha-, maito- ja viljatuotteista paikallisilta tuottajilta, lähituottajilta tai kotimaisilta tuottajilta tulee vähintään puolet 	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään erityisiä nostoja paikallisista erikoisuuksista, lähiruosta - Ravitsemishankinnoista sertifioituja tuotteita (kuten Bio, MSC, Fair Trade...) on vähintään ¾ ellei vastuullisia kotimaisia <p>Suositaan paikallisia ja suomalaisia raaka-aineita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasviksista vähintään ¾ on kotimaista tai sesonkisatoa - Muna-, liha-, maito- ja viljatuotteista paikallisilta tuottajilta, lähituottajilta tai kotimaisilta tuottajilta tulee valtaosa
Ruoka-tuotteiden valmistus ja tarjoilu	<ul style="list-style-type: none"> - Elintarvikkeiden käsittelyssä ja ruokien valmistuksessa noudatetaan lainsäädäntöä ja huolehditaan tuoteturvallisuudesta - Käytössä selkeät ruokaohjeet (turvataan ruokien tasainen laatu) - Huomioidaan erityisruokavaltioita noudattavat ja eri kulttuureista tulevat asiakkaat - Kiinnitetään huomio ruokien herättämiin aistimuksiin (ulkonäkö, tuoksu, maukkaus, suolan määrä...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Kiinnitetään huomio valmistettavien ruokien määrään ja annoskokoihin - Kiinnitetään huomio ruokien esillepanoon (siisteys, esteettisyys asiakas saa tarpeellisen tiedon tarjottavista ruoista (tuotteen nimi, tieto käytetyistä raaka-aineista, raaka-aineiden alkuperä) - Tarjoilu- ja ruokailuastiat (käytetään elintarvikkeiden tarjoiluun hyväksytyjä astioita, käytetään tarkoitukseen sopivia astioita, huomioidaan esteettisyys, ei käytetä kertakäyttöastioita) - Kiinnitetään huomio ruokahävikin määrään 	<ul style="list-style-type: none"> - Minimoidaan asiakasohjeistuksella ja vääristä annostuksista tuleva ruokahävikki 	<ul style="list-style-type: none"> -

Juhla- ja kokouspalvelut

Maaseutumatkailussa kokoustilojen ja -toimintojen listaus

1. Kokoustilat suurimmasta pienimpään
2. Muut kokoushuoneet
3. Ryhmytyötilat
4. Henkilömäärät eri pöytämuodoissa
5. Ravintola-, kahvilatilat, muut virvoketarjoilutilat
6. Näyttelytilat, vaatesäilytys, tilat luennoitsijoille tai juhlan järjestäjille, muut tilat
7. Kokoustekniikka tiloissa
8. Pysäköinti

JUHLIA & KOKOUKSIA

Helmi-ohjeita juhla- ja kokouspalveluihin

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Matkapaketti	- Tietää, että matkapakettiä säätelee asetus	- Tunnistaa mikä on matkapaketti. - https://matkapakettiapi.fi/ Ks. Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivut	- Osaa rakentaa matkapaketin	- Tarjoa itse matkapaketteja
Varaaminen	- Selkeä tuotekortti - Vastaus 24 h	- Vahvistus- ja peruutusehdot	- Verkkokalenteri	- Verkkokauppa
Viestintä	- Asiakkaalle kaikki olennainen tieto	- Helppo ilmoittaa tulo-, lähtöajat, asiakasmäärät, tilatarpeet, kokouspaketit, tekniikan ja hlöston määrän tarve	- Digitaalinen, vähentää jätettä	- Sähköinen viestintä ja laskutus, vähentää jätettä
Henkilöstö, henkilökunnan koulutus	- Tietää toiminnan perusperiaatteet	- Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakunnan asukkaita - Perehdytysuunnitelma ja .materiaali uusille työntekijöille, ymmärtävät mitä vastuullinen toiminta yrityksessä tarkoittaa - Noudatetaan työlaainsäädäntöä - Huolehditaan henkilökunnan työturvallisuudesta ja -hyvinvoinnista	- Uudet työntekijät perehdytetään vastuullisuuden ympäristönäkökulmasta - Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miten yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijät saavat mahdollisuuden kouluttautua - Henkilökunta opastaa asiakkaita kestäviin vaihtoehtoihin	- Työntekijät osaavat kertoa asiakkaalle, miksi yrityksessä toimitaan vastuullisesti - Työntekijöiden säännöllinen ympäristökoulutus - Työntekijät ovat sisäistäneet vastuullisen toimintatavan
Tekniset laitteet	- Käytössä tarkoituksen mukainen toimiva laitteisto	- Käytössä energiatehokkaat tekniset laitteet tai suunnitelma niiden hankintaa varten (A++, A+ tai A - energialuokka) - Käyttöohjeet saatavilla ja oikeat käyttötavat	- Oikein mitoitettut tekniset laitteet - Energiatehokkaat tekniset laitteet (A++, A+ tai A - energialuokka)	

Kiinnitä huomiota	Laatu/ perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Opasteet asiakkaalle	<ul style="list-style-type: none"> - Opasteet tilojen käytöstä ja ohjeistus kokoustekniikan oikeasta käytöstä saatavilla 	<ul style="list-style-type: none"> - Suositaan pysyviä opasteita - Vältetään kertakäyttöisiä opasteita ja ylimääräisiä paperitulosteita - Tarvittavilla kielillä, selkeys - Ohjeistus lajittelusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Käytössä vähän energiaa käyttävät digitaaliset infonäytöt kokouskäyttöön sekä opastukseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Ei paperitulosteita, ei kertakäyttöisiä opasteita käytössä ollenkaan
Valaistus juhla- ja kokoustiloissa	<ul style="list-style-type: none"> - Riittävä ja helppokäyttöinen 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli puolet valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuksi (A, A+, tai A++ -energialuokat). 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli 75 % valaistuksesta vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuksi - (A, A+ ja A++ -energialuokat). - Suunnitelma automaattiseen valaistuksen käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki valaistus vaihdettu energiaa säästäviksi ratkaisuksi (A, A+ ja A++ -energialuokat). - Valaistus syttyy ja sammuu automaattisesti (liiketunnistimet, tms. järjestelyt)
Juhla- ja kokoustilojen lämpötila	<ul style="list-style-type: none"> - 20-22 astetta, - Asiakasryhmien sijoittelu, jäikilämmön hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Peruslämpö on säädetty korkeintaan 22 asteen (optimointi). - Lämmitys varustilanteen mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Peruslämpö säädetty korkeintaan 21 asteeseen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Peruslämpö on säädetty korkeintaan 20 asteeseen - Ilmastointilaitteiden oikeaoppinen käyttö - Energiatehokas lämmitys (lämpöpumppu, maalämpö, aurinkopaneeli)
Hankinnat: tekstiilit ja kalusteet	<ul style="list-style-type: none"> - Pestävät ja laadukkaat tekstiilit 	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukkaat, helppohoitoiset ja paloturvalliset tekstiilit - Suunnitelma paikallisten / vastuullisten tuotteiden käyttöönottoon 	<ul style="list-style-type: none"> - Paikallisesti tuotetut tekstiilit ja kalusteet - Suunnitelma ympäristömerkityistä ja kierrätettävistä tekstiileistä ja kalusteista 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt ja kierrätettävät tekstiilit ja kalusteet
Hankinnat, tarvikkeet ja kulutustuotteet	<ul style="list-style-type: none"> - Tarkoituksen mukaisia - Riittävästi tarjolla vastaamaan asiakkaan tarpeita 	<ul style="list-style-type: none"> - Ei kertakäyttötuotteita - Täyttöpakkauksia - Kierrätettäviä materiaaleja - Vältetään pulloveden tarjoilua - Tarjoilutuotteet mahdollisuuksien mukaan vastuullisesti ja paikallisesti/kotimaisesti tuotettua 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt tarvikkeet, muut tuotteet - Mahdollisuuksien mukaan kotimaisilta tuottajilta 	<ul style="list-style-type: none"> - Paikallisesti/kotimaisesti tuotetut tarvikkeet, muut tuotteet
Siivous	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalivalinnat: pestävyys 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuivasiivousmenetelmät, laitevalinnat 	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristömerkityt kemikaalit 	<ul style="list-style-type: none"> - Kotimaiset ympäristömerkityt kemikaalit

Muu ohjelma

Helmi-yritysten ohjelma voi olla monen tyyppisesti järjestettyä sellaista ohjelmaa, joka ammentaa ympäröivästä luonnosta ja kulttuurista (esim. saunaohjelmat, hyvinvointiohjelmat, luontoretket, sien-, marjaretket, kilpailut ja pelit, oman tilan työt opettavassa muodossa kuten leipominen, peltotyöt, kasvien työstäminen ...) mm:

- omatoimista (polkupyörän vuokraus) tai ohjattua (opastettu polkupyöräretki maalaismaisemissa)
- tilausohjelmaa (rosvopaisti-ilta, min. 8 henkilöä) tai viikkokalenterin mukaan toteutettavaa (rosvopaistintekokurssi, joka lauantai klo 11-18)
- itse tuotettua, esim. majoituskohteeseen liittyvää oheistoimintaa (savusaunailta) tai yhteistyökumppanilta hankittua ja erikseen toteutettua ohjelmaa alihankintana (luontoparantaja ja savusaunailta lähisaarella)

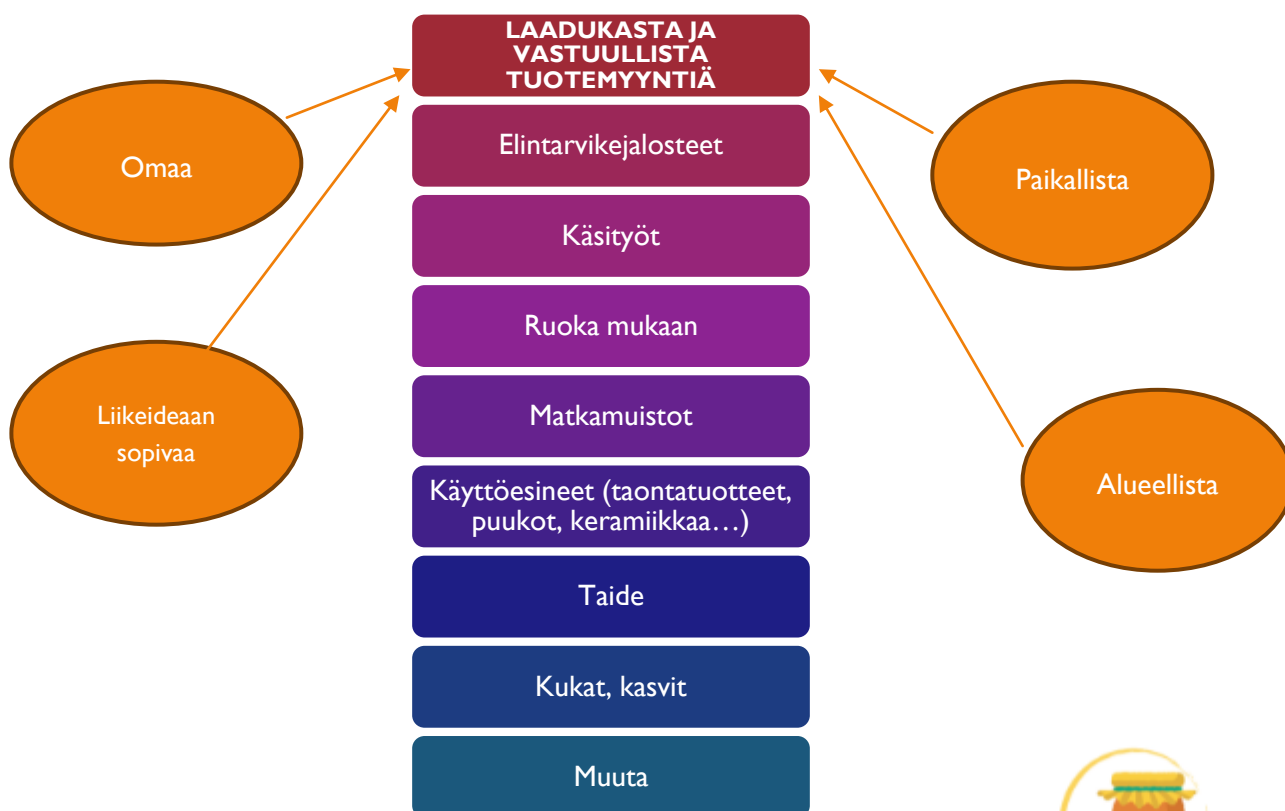
Helmi-ohjeita muuhun ohjelmaan

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
Matkapaketti	- Tietää, että matkapaketteja säätelee asetus	- Tunnistaa mikä on matkapaketti. - https://matkapakettiapi.uri.fi/ Ks. Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivut	- Osa rakentaa matkapaketin	- Tarjoa itse matkapaketteja
Varaaminen	- Selkeä tuotekortti - Vastaus 24 h	- Vahvistus- ja peruutusehdot	- Verkkokalenteri	- Verkkokauppa
Viestintä	- Asiakkaalle kaikki olennainen tieto	- Helppo ilmoittaa tuloajat, henkilömäärät, muut olennaiset tärkeät tiedot	- Digitaalinen, vähentää jätettä	- Sähköinen viestintä ja laskutus, vähentää jätettä
Ajoreitit	- Olemassa olevien ajoreittien käyttäminen	- Ajoreittien suunnittelu	- Ajoreittien suunnittelu luontoarvot huomioiden.	
Kalusto (kapasiteetti) - moottoroidut välineet	- Laitteiden korjaaminen ostamisen sijaan - Mitoitettu tarkoituksen mukaiseksi	- Seurataan polttoaineen käyttöä - Vain tarpeenmukainen käyttö ympäristöhaitat minimoiden	- Suunnitelma kaluston uusimisesta uuteen vähäpäästöiseen kalustoon - Suunnitelma polttoaineen vähentämiseksi - Polttoainetehokkaat kalustohankinnat	- Suunnitelma viety käytäntöön. Kalusto on uutta ja vähäpäästöistä (vähän kuluttavia ja vähäpäästöisiä polttomoottoreita ja sähkömoottoreita) - Sähkökäyttöisiä laitteita käytössä - Valtaosa yrityksen ohjelmasta ei ole moottoroituja palveluita - Vuokraus, lainaus, kaikkea ei hankita omaksi.
Tavarantoimitus ja muut kuljetukset	- Kuljetussuunnitelmat (ei tyhjiä kuormia, turhia ajoja)	- Seurataan kilometrejä, polttoainetta - Seurataan jätteen kertymistä	- Suunnitelma polttoaineen, ajokilometrien ja jätteen vähentämiseksi	- Suunnitelma viety käytäntöön

Kiinnitä huomiota	Laatu/perustaso	★	★ ★	★ ★ ★
<p>Ohjelmat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjelman toteutus on turvallista, vastaa kuvausta ja on hinnoiteltu kohdalleen. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1/3 ohjelmasta on sellaista, missä suositaan oman lihasvoiman käyttöä ja toimitaan luonnon ehdoilla (vain siirtymät moottoroidusti) - Omatoimiohjelmat: tuotekortteja eri kielillä paikallisuutta kunnioittaen ja korostaen - Opastetut ohjelmat: tuotekortit suomeksi, helppo varaaminen, osallistuminen ja maksaminen - Tilaaminen/ilmoittautuminen ja maksaminen tehty helpoksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Puolet ohjelmasta on sellaista, missä suositaan oman lihasvoiman käyttöä ja toimitaan luonnon ehdoilla (vain siirtymät moottoroidusti) - Opastetut ohjelmat: tuotekortit eri kielillä, helppo varaaminen, osallistuminen ja maksaminen - Omatoimiohjelmat: tuotekortteja eri kielillä ympäristöystävällisestä paikallisuutta ja luontoa kunnioittavasta ja korostavasta omatoimiohjelmasta 	<ul style="list-style-type: none"> - 2/3 ohjelmasta on sellaista, missä suositaan oman lihasvoiman käyttöä ja toimitaan luonnon ehdoilla (vain siirtymät moottoroidusti) - Viikko-ohjelman toteuttaminen - Omatoimiohjelmat: tuotekortteja eri kielillä ympäristöystävällisestä paikallisuutta ja luontoa kunnioittavasta ja korostavasta omatoimiohjelmasta – lisäksi ohjelmassa asiakkaan oman hiilijalanjäljen ennallistamista, esim. turpeen ennallistaminen, oman suojelualueen/puun ”ostaminen” paikan omistajalta ja sen kuulumisen seuraaminen, puun taimen istuttaminen metsään....

Tuotemyynti

TUOTEMYyntIÄ

Helmi-ohjeita tuotemyyntiin

Kiinnitä huomiota	
Myyvälän sijoittelu/sijainti	Löydettävyyys
Opasteet	Helppolukuisia. Oikeissa paikoissa. Siistit. Kieliversiot tarvittaessa. Materiaalit.
Pysäköinti	Lähellä pysäköintipaikkoja, jotka opastettu selkeästi. Kulku myymälään/ostopaikkaan merkitty selkeästi ja on hyvässä kunnossa.
Kalustus ja sisustus	Tarkoituksenmukainen
Tyyli	Tukee muuta (yrityksen/alueen) toimintaa
Saatavuus	Myyvälän aukioloajat, mahdolliset rajoitteet, sesonkivaihtelut
Valikoima	Myyntissä sellaisia tuotteita, mitkä liittyvät paikallisuuteen ja paikalliseen/suomalaiseen kulttuuriin ja/tai täydentävät yrityksen tai alueen muuta palvelutarjontaa. Ovat haluttuja tuotteita. Laatu.
Hinnoittelu	Kohdallaan. Selkeä.
Ostaminen tehty helpoksi	Sekä myyjälle että asiakkaalle. Kassapalveluiden sujuvuus esim. ryhmien kohdalla (bussiryhmien aikataulujen venyminen?), eri maksutavat, tarpeeksi kassahenkilökuntaa, itsepalveluna, helpot hinnat...

Selvitä yrityksesi nykytilannetta

1. Mihin asteeseen olet säätänyt yrityksesi asiakastilojen suosituslämpötilan?
 - A. Maksimissaan noin 20 asteeseen
 - B. Maksimissaan noin 21 asteeseen
 - C. Maksimissaan noin 22 asteeseen
 - D. En tiedä
2. Minkälaiset vesikalusteet sinun yrityksessäsi on käytössä?
 - A. Vettä säästävät suihkupäät, hanat ja wc:t joka vesipisteessä.
 - B. Valtaosassa tiloja vettä säästävät kalusteet. Suunnitelmissa on vaihtaa kaikki säästäviin kalusteisiin.
 - C. Osa vesikalusteista vaihdettu vettä säästäviksi.
 - D. En tiedä / Ei uusimistarvetta vettä säästäviin / Hankin juuri lämmitetyn uima-altaan (ei luonnonvettä)
3. Mikä osuus yrityksesi sähköstä on ympäristösähköä/ekosähköä?
 - A. Koko yrityksen käyttämä sähkö on ympäristösähköä/ ekosähköä.
 - B. Joiltain osin.
 - C. Ei ollenkaan.
 - D. En tiedä.
4. Syntyykö taloudessasi kaatopaikkajätettä?
 - A. Ei, lajittelen kaiken syntyvän materiaalin ja kierrätän sen. Opastan asiakkaitani lajittelemaan oikein.
 - B. Syntyy vähän, mutta valtaosan lajittelen.
 - C. Syntyy jonkun verran. Kierrättäisin enemmän, mutta kun kunnassa ei kerätä kaikkea kierrätettäväksi.
 - D. Laitan kaiken yhteen roskikseen.
5. Mitä energialuokkaa yrityksesi rakennuskanta edustaa?
 - A. A-luokkaa
 - B. B-C- luokkaa
 - C. D-E -luokkaa
 - D. Jotain muuta / En tiedä.
6. Millä periaatteella valitsen kalusteita ja tarvikkeita yritykseeni?
 - A. Sopivat yritysideaan, ympäristöön, ovat kestäviä, helppohoitoisia, kierrätettäviä, ovat kotimaista tai paikallista tuotantoa. Niillä on ympäristömerkintä.
 - B. Ovat laadukkaita (merkki)tuotteita, kestäviä ja helppohoitoisia. Sopivat liikeideaan ja ympäristöön.
 - C. Ovat kauniita ja neutraaleja. Valmistettu laadukkaista materiaaleista ja niitä on helppo hoitaa.
 - D. Valitsen minun silmäni kaunist, alkuperällä ei ole väliä. / Googlaan edullisia erää jotain vaan. / Googlaan edullisia erää jotain kevytrakenteista ratkaisua.
7. Mistä hankin matkailuyritykseeni pääasiassa

tavarat, palvelut, elintarvikkeet?

- A. Lähes kaiken vastuullisiksi todetuilta paikallisilta tai kotimaisilta tuottajilta / Sertifioiduilta tuottajilta.
 - B. Paljon paikallisilta ja kotimaisilta luotettavilta ja vastuulliseksi todetuilta tuottajilta.
 - C. Pyrin hankkimaan kotimaista, mutta vain vähän paikallisilta tuottajilta.
 - D. Googlaan mistä saa halvinta.
8. Kuinka suuri osa yritykseni käyttämistä kasviksista on sesonkituotteita, lähituotteita tai kotimaista satoa?
 - A. Lähes kaikki
 - B. Noin puolet
 - C. Noin neljännes
 - D. Vähemmän kuin neljännes / en tiedä
 9. Miten vähennät toimintasi hiilijalanjälkeä?
 - A. Teen itse/ asiakkaan kanssa yhdessä jotain matkailua kompensoivaa ennallistamista, kuten turpeen ennallistamista, istutan uuden taimen, perehdytän asiakasta kestäviin valintoihin...
 - B. Minulla on hiilijalanjälkilaskuri, jolla seuran hiilijalanjälkeäni ja pyrin sen avulla tekemään hiilijalanjälkeä laskevia muutoksia toimintaani.
 - C. Tiedostan toimintoja, jotka lisäävät yritystoiminnassani hiilijalanjälkeä. Etsin tavoitteellisesti keinoja toimia tehokkaammin ja vähentää samalla näin päästöjäni.
 - D. En mitään. / En tiedä mikä se on. / En osaa tehdä mitään sen eteen.
 10. Paljonko on sinusta riittävästi viestintää sähköisesti?
 - A. Viestin aktiivisesti medioissa, joita asiakkaani käyttävät. Minulla on hakukoneoptimoidut ja responsiiviset kotisivut. Tuotteitani voi myös ostaa verkosta.
 - B. Seuraan, mistä asiakasvirrat tulevat kotisivuilleni, kerään palautetta. Tuotteitani voi varata verkosta.
 - C. Tiedot yrityksestäni, palveluistani ja niiden hinnoista löytyy helposti (omalla /matkailuorganisaation sivuilla). Vastaan yhteydenottoihin saman päivän aikana.
 - D. Asiakkaat tulevat meille, jos haluavat. Sähköposti ja puhelin toimivat hyvin. Hintatiedot pyydettyäessä.
- A-vastaukset peilaavat Helmen kultatasoa.
- B- vastaukset peilaavat Helmen hopeatasoa.
- C-vastaukset peilaavat Helmen pronssitasoa.
- Mikäli sinulla on eniten D-vastauksia, kannattaa ruveta seuraamaan tarkemmin ja kehittämään toimintoja.

Yrityksen oma Helmi-lupaus

Tulosta käyttöösi Helmi-lupaus tai muokkaa itsellesi omannäköinen Helmi-vastuullisuuslupauksesi, jonka julkaiset verkossa. Sisällön päätät viime kädessä itse.

Tässä on kuitenkin mallia, jota voit hyödyntää lupausta tehdessäsi. Mieti jokaisessa kohdassa, mitä se käytännössä tarkoittaa sinun yrityksessäsi ja pystytkö sitoutumaan toimintaan.

Helmi-lupaus

Yrityksemme sitoutuu vastuullisen maaseutumatkailun Helmen periaatteisiin ja kestäväan kehitykseen

- 1) Olemme osa suomalaista maaseutua. Haluamme luoda sille tunnettuutta ja positiivista mainetta kestävän toimintamme ja viestintämme avulla.
- 2) Tunnumme suomalaisen kestävän matkailun periaatteet ja pyrimme noudattamaan niitä toiminnassamme.
- 3) Pyrimme koko ajan parempiin toimintatapoihin paikallista yhteisöä, luontoa yhteistyökumppaneitamme ja asiakkaitamme kunnioittaen.
- 4) Meille on kunnia-asia toimia hyvässä yhteistyössä paikallisen yhteisön, yhteistyökumppaneiden ja viranomaisten kanssa. Samalla haluamme edistää myönteisesti paikallisen yhteisömme kehittymistä ja luonnon- ja kulttuuriperintömme kestäväää käyttöä ja säilymistä.
- 5) Haluamme palvella asiakkaitamme ja kutsua heidät ylpeydellä osaksi paikallista kulttuuriamme ja luontoamme tarjoamalla heille mahdollisimman kestävästi ja paikallisesti tuotettuja matkailupalveluita.
- 6) Seuraamme energian ja veden kulutusta ja materiaalien kertymistä ja pyrimme vähentämään kulutusta ja jätteitä kestävillä valinnoilla.
- 7) Käytämme niin paljon kuin mahdollista lähituottajien tai suomalaisten tuottajien toimittamia materiaaleja, raaka-aineita ja elintarvikkeita toiminnassamme. Pyrimme entisestään lisäämään paikallisen ja kotimaisen työn ja tuotannon osuutta matkailupalveluissamme.
- 8) Yrityksemme pyrkii omalla tiedottamisellaan ja esimerkillään välittämään vastuullisia toimintatapoja myös sidosryhmilleen ja yhteistyökumppaneilleen.
- 9) Meille kaikki asiakkaamme ja yhteistyökumppanimme ovat tärkeitä.
- 10) Autamme asiakkaitamme tekemään kestäviä valintoja.

Voitte kysyä meiltä ja henkilökunnaltamme lisää vastuullisesta toiminnastamme ja tulevaisuuden suunnitelmistamme.

Yrityksen nimi ja edustaja

Paikkakunta päivämäärä

Sannan Helmi-haaste vastuulliseen vuoteen

Haastan SINUT edistämään vastuullista HELMI-maaseutumatkailua ja kertomaan siitä!

Jatketaan me sitä, mitä isot edellä ja ollaan tosissaan vastuullisia ja kerrotaan siitä! Pienellä vaivalla voimme saada aikaan suuria merkityksiä ja vaikutuksia! Ei rypy otsassa, vaan ilon ja avoimuuden kautta. Lue ehdotukseni ja ota haaste vastaan!

Terveisin **Sanna** / Helmi – Vastuullista maaseutumatkailua

Tässä 10 ehdotustani vastuulliseen Helmi-vuoteen

1. Elä yrittäjyyttäsi keveämmin

Suosikko pitkäikäisiä tuotteita?

Kuinka hyvin ne tukevat ja sopivat yritysideaasi?

Onhan ne tuotettu vastuullisesti? Tietenkin ne ovat helppohoitaisia, vai? Säästä myös itseäsi ja tee yhdessä ja sovi yhteiset pelisäännöt. Tavoitteena pitäisi olla, että välttäisit turhaa työtä ja keskittyisit olennaiseen. Suunnitellet ja sijoitat toiminnot siten, että selviät niistä joustavasti, kohtuujassa ja -vaivalla.

2. Kannusta aktiivisesti lähilomailuun

Maaseutumatkailua voi kuvailla lähilomailuksi. Miten olisi, jos kauppaistte kuulijalle vuotta ilman pitkiä lomalentoja ja sen sijaan houkuttelette pitämään monta pientä, mutta nautinnollista lähilomaa? Yksi edestakainen kaukolento vastaa yhden suomalaisen noin 2 kuukauden keskiarvoista ilmastokuormitusta. Suomen maaseudulla on tarjota vaikka mitä ennenkokemattomia seikkailuja ja eksotiikkaa – suomalaisellekin!

3. Keksi pyörä uudelleen

Onko asiakkaasi helppo lähteä liikkeellä jollain muulla kulkupelillä kuin autolla? Tarjoa mahdollisuutta liikua myös pyörällä,

kelkalla, pulkalla, soutuveneellä, reellä, suksilla, puujaloilla... SÄHKÖPYÖRÄLLÄ! Kai näytät esimerkkiä! Kunto ja luonto kiittävät.

4. Laadi oma Helmi-vastuullisuuslupauksesi yritykseesi

Sinä itse tiedät, että toimit vastuullisesti (jos siis toimit vastuullisesti). Kerro vielä enemmän – tee toiminnastasi avointa ja läpinäkyvää, kerro kuka sinä ja yrityksesi on. Näytä kaikki valokuvoin, kartoin, kuvaa sanoin, numeroin, taulukoin. Kerro mitä olet tehnyt ja perustele valintojasi – kerro siis vastuullisuudestasi.

5. Sammuta välillä valot

Miten sähkönkäyttöä voi vähentää yrityksessäsi? Olethan varmistunut siitä, että sähkötoimittajasi toimittaa sinulle ympäristösähköä?

6. Vältä ruokahukkaa

Miten sinä hyödynnät ylijääneen ruoan? Suomessa heitetään henkilöä kohden yli 20 kg elintarvikkeita vuodessa roskiin. Rahallisesti se tarkoittaa noin 125 euroa/henkilö vuodessa. Ruoan pois heittäminen ei ole vain eettisesti arveluttavaa, vaan myös tärkeiden resurssien kuten viljelymaan, veden ja energian tuhlaamista.

7. Tarjoa asiakkaallesi ympäristöystävällisiä nautintoja

Kasvisruoan kysyntä ja suosio ravintoloissa lisääntyy! Mikään ei estä sinua lisäämästä kasvisten käyttöä.

Lihaakin syövä asiakas nauttii kasvislajien kirjosta, joka tuo väriä, makua ja monipuolisuutta, keveyttä ja kauneutta annoksiisi. Käytä oman pihan satoa, lähituottajien parhaimmista, metsän herkuja, villiyrttejä – vain mielikuvitus on rajana! Huomaa, että yhden naudanlihakilon tuotantoon tarvitaan 70 kertaa enemmän maata kuin kiloon vihanneksia. Valinta eläin- ja kasviperäisten elintarvikkeiden välillä vaikuttaa myös ympäristöömme.

8. Vapauta itsesi ja asiakkaasi tarpeettomasta pakkausmateriaalista

Odotan innolla kuvia ja tarinoita itsetehdystä luonnonkosmetiikasta, palasaippuoiden käytöstä, puisista hammasharjoista, syötävistä astioista, plogging-retkistä... Vähemmän jätettä tarkoittaa myös enemmän säästöä jätekulussa.

9. Anna äänesi ympäristön hyväksi

Aina kun päätätte kuntasi asioista, valitkaa se vastuullisempi vaihtoehto. Tee esityksiä, osallistu, pue tarpeet sanoiksi. Vie viesti poliittisille päättäjille. Käytä siis ääntäsi ja tee oikea valinta edistääksesi vastuullisuutta ja ympäristön huomioimista päätöksissä.

10. Vaikuta siihen, että yrityksesi matkailutoiminnan hiilijalanjälki pienentyy

Kiinnitä huomioita toimintoihin, jotka laskevat yrityksesi hiilijalanjälkeä. Hae tarvittaessa siihen apua hiilijalanjälkilaskureista, joiden avulla löydät seikkoja, jotka voit tehdä vielä paremmin. Julkaisehan tuloksen myös verkossa omien kehitysaikeidesi kanssa. Suomalaisen keskivertoihmisen hiilijalanjälki on muuten 10 300 kg CO₂e/hlö/vuosi (SITRA). Itselläni ainakin löytyy vielä paljon parannettavaa!

Ja mitä nyt?

Lähde kävelylle. Nauti tunteesta, että olet osaltasi tehnyt jotain asiakkaidesi, yhteisösi ja ympäristön hyväksi. Kerro verkostollesi vastuullisesta toiminnastasi – haasta heidät 10 kohdan Helmi-haasteeseen ja kertomaan kuvin ja sanoin, kuinka he toteuttavat 10 Helmi-vastuullisuushaastettaan. Miten he kertovat siitä asiakkailleen? Kenen kanssa he ovat vastuullisia? Miten julkiset palvelut suhtautuvat haasteeseen ja vastaavat vastuullisuutta lisääviin tarpeisiin?

